

Bắt đầu từ hôm nay, P.N.T.V. không ra hàng ngày nữa

(Tiếp theo trang trước)

Nếu phải chỉ rõ những duyên cớ ngoài cuộc bắt đầu cho một tờ báo kia phải đặt mình vào trong cái thời đại mà nó tồn tại, rõ ràng rằng công-kích Hội-chợ Phụ-nữ (thực không phải có chủ quan ngại đến cái danh - dự chung của đoàn-thể báo-giới quốc-văn mà trong đó Phụ-nữ Tân-văn chúng tôi vẫn là một phần tử. Đặt cái danh-dự chung của báo-giới lên trên cái danh-dự riêng của « Phụ-nữ Tân-văn », nên chỉ từ trước đến giờ cũng như từ nay về sau, chúng tôi xin đồng - bào độc-giả hãy lượng-xét cho, nếu chúng tôi nhứt-dịnh làm-thành đi mà không chịu bởi-vạch ra trước mắt các ngài những cái duyên cớ ngoài-cuộc đã gây nên cuộc bắt-chiến bất-ngờ này.

Ngoài ra, có hai cái duyên-cớ mà chúng tôi có thể nói ra đây, một là cái tâm-lý « hàng-thị nguyệt hàng ca », là cái tâm-lý thường có của những kẻ cũng nghề; hai là cái quan-niệm sai lầm của một ít bạn đồng-nghiệp chúng tôi về hai chữ « tranh-cạnh ». Bởi có cái tâm-lý « hàng - thị nguyệt hàng ca », nên chỉ lúc ban đầu, đối với cái việc làm của chúng tôi, mấy báo kia đã không từ nhìn xem với cặp con mắt bi-hình; bởi hiểu lầm cái nghĩa tranh-cạnh, nên chỉ đến sau này, sự thành-công rực-rở của chúng tôi mới khiến cho mấy báo kia nghĩ không yên giấc. Độc-giả chớ tưởng rằng đây là chúng tôi muốn đưng-chúng ra để nói xấu cho kẻ khác ngoi có nhơn đó mà gở tội cho mình. Không đâu; chúng tôi chẳng bao giờ có cái tâm-lý để hèn như thế.

Song nếu độc-giả có ai lấy làm nghi-ngờ về mấy lời của chúng tôi vừa mới nói đó, thì chúng tôi xin các ngài hãy nhớ lấy cho kỹ, rồi lại nữa các ngài sẽ nhận được từ chúng tôi một bức thư dài hơn nữa, nói lại cái quan-niệm sai lầm mà chúng tôi đã chỉ ra ở trên kia mà trình bày ra một cách thật là rõ-rệt.

Những đường đi nước bước của mấy báo công-kích Hội-chợ

Thật vậy, nay chúng ta thử hồi-cue công-kích này nó khởi điểm từ từ cho nào ở đâu? Thì ai cũng trả lời rằng bởi nơi chuyện « mẹ-day » của Hội-chợ Phụ-nữ.

Và sự kỷ-niệm bằng mẹ-day là một sự rất thường. Ở đây nếu như ở đâu trước, vào thuở người An-nam minh con chưa biết đến cái tiếng « mẹ-day », thì chẳng nói làm chi; chứ như từ sau khi người Pháp đã đến đến xứ này, và cái tiếng « mẹ-day » đã trở nên một tiếng rất thường dùng thì có biết bao nhiêu cơ-hội mà chúng ta được trông thấy người Pháp họ bày ra « mẹ-day », để làm kỷ-niệm? Cái bản-tâm của bạn ủy-viên tổ-chức Hội-chợ trong khi bày ra những « mẹ-day » kỷ-niệm kia thật là nó thật tha, trong sạch, chẳng có tí gì đáng la và đáng nói hết thảy; thế mà sau khi Hội-chợ vừa xong, mấy tờ báo lập-tam công-kích Hội-chợ liền có những bài-báo lên rằng « ấy là kim-khanh kim-bát của bà Nguyễn-đức-Nhuân », và « ấy là kim-khanh kim-bát của bà Nguyễn-đức-Nhuân », và « ấy là kim-khanh kim-bát của bà Nguyễn-đức-Nhuân ».

Độc-giả thử nghĩ như vậy có phải rõ ràng là họ có ý muốn kiếm cho ra chuyện để mà gây-gỗ kẻ g? Và chúng tôi việc bày-ra cái « mẹ-day » kỷ-niệm kia vốn là cái gì chung của bạn ủy-viên tổ-chức Hội-chợ, chứ đâu phải là cái gì riêng của bà Nguyễn-đức-Nhuân hay của Phụ-nữ Tân-văn? Còn như bà

Nhuân có nhận việc đem gán những « mẹ-day » ấy để tặng thưởng cho mấy người có chút công-lao với Hội-chợ, ấy chẳng qua cũng là nhơn-danh của hội Dục - anh mà làm, cũng là làm giùm cho hội Dục-anh, chứ đâu có phải là nhơn-danh riêng của bà hồng-bào rằng ấy là những đồ của bà « tạo ra » để mà « ban thưởng »?

Thậm chí người ta lại còn đặt chuyện ra rằng những « mẹ-day » kỷ-niệm kia là đã đặt nơi một tiệm kim-hoàn ở gần ngoài kinh-đô Huế, là làm bằng vàng thiệt và đã trả tới những một ngàn đồng. Người ta đã bịa đặt ra cái « đoan-thiền-tiền-thuyết » trên đó, là cốt để cho công-chúng phải tin rằng ở trong việc làm mẹ-day kỷ-niệm này vẫn có ẩn nấp cái bụng hào-danh của những người tổ-chức Hội-chợ Phụ-nữ. Than ôi! lão xược quảng-xiễn đến thế là cùng cái! Sự thiệt thì mấy chục cái « mẹ-day » kỷ-niệm kia bạn ủy-viên tổ-chức Hội-chợ đã đặt làm tại hiệu Đỗ-nhu-Liên ở Saigon đây — (bởi vì ông Đỗ cũng là người có chức trong ban ủy-viên tổ-chức) và chỉ trả có năm chục đồng bạc (XV) tất cả mà thôi!

Chúng tôi không nói độc-giả cũng dư hiểu rằng một sự công-kích là đời như vậy thật là xấu-hổ quá chừng, nhưng xấu-hổ là xấu-hổ cho những người công-kích ấy mà, chứ còn những người bị công-kích như vậy thì, trái lại, người ta chẳng ghĩa mà lại phải tức cười, bởi vì thấy ở đời sao lại có cái bang người thường ngày cầm viết mùa-men, mà rũ nhau đi làm được cái chuyện trẻ-con như vậy.

Mắc cớ về chuyện mẹ-day, mấy báo hề nhau thay đổi chiến-tuyến

Nhưng có lẽ họ cũng biết tự mắc-cớ thâm, nên chỉ sau khi bài-dinh-chánh về việc « mẹ-day » kỷ-niệm của hội Dục-anh đã đăng lên rồi, thì mấy bạn đồng - nghiệp để thương của chúng tôi họ liền hề nhau mà thay đổi chiến-tuyến.

Khi ấy bọn họ bên thính-linh la lên không khác nào như người đau mẹ - mang mà la hoảng rằng « bao nhiêu tiền đã được trong cuộc Hội-chợ Phụ-nữ hiện giờ đương nằm trong túi sắt của ông Nguyễn-đức-Nhuân ».

Về mấy lời vu cáo điên-không đó, ngay hôm Phụ-nữ Tân-văn mới bắt đầu xuất bản hàng ngày, chúng tôi đã đem những cái biên-lai gửi bác tại nhà báo mà cho làm bản kẽm (clieché) và ấn-hành lên báo để chỉ rõ ra cho công-chúng thấy rằng Hội-chợ Phụ-nữ vẫn thanh-vô được bao nhiêu tiền bạc chúng tôi đã đem gửi liên cho nhà báo bấy nhiêu, bởi vì mấy cái biên-lai của nhà báo nhận tiền vẫn thấy ở ngày 7 Mai và 9 Mai 1932, nghĩa là sự gửi tiền cho nhà báo chúng tôi đã làm ngay ở mấy hôm kể liên cái ngày lễ-mac của Hội chợ Phụ-nữ.

Thế là cái thủ-đoan cáo-gian của mấy báo kia lại bị bắt-bại một lần nữa.

Có lẽ bọn họ thấy rằng công-cộng cũng đến bị chúng tôi đố gút và đánh trả lại được rồi, có lẽ bởi bọn họ thấy cái thế của chúng tôi trở như đá, vững như đồng, thì bọn họ mới phải-tiết lên, mà dùng đến những mưu sảo để độc-đế hãm hại chúng tôi, vì chẳng khác như kẻ vãi lộn mà đến lúc đã say-mau-ngà, thì hề càng biết mình vật không lại, điếu-phương chừng nào, lại càng đã ra liền mang chúng này...!

Chúng tôi đã tự hứa với mình rằng phải đối với người thiệt chuyện gì không có chúng

có mình bạch, thì chúng tôi quyết chẳng bao giờ chịu đem ra mà vu cáo hay là ngờ vực cho ai cả. Bởi vậy chúng tôi xin nói trước rằng chúng tôi không thêm ngờ vực cho những người bên phe địch của chúng tôi về một chuyện mà chúng tôi vẫn chưa kiểm được cho đủ bằng-cớ. Song về, cái chuyện này nó làm chúng tôi không thể không suy nghĩ được, bởi vậy nên chúng tôi xin theo sự thiệt mà kể ra đây, rồi độc-giả ai muốn kết luận như thế nào thì tự ý.

Số là giữa khi mấy báo công - kích Hội - chợ Phụ - nữ đương mắc-cớ về việc mẹ-day kỷ-niệm mà họ đã kêu là « kim - khanh kim - bát » và đương thất-thệ về việc cáo-gian rằng tiền-bạc Hội-chợ Phụ-nữ đương nằm trong túi sắt của ông Nguyễn-đức-Nhuân mà sự thiệt thì nó đã nằm ở nhà băng từ hồi nào, thì lại vừa xảy ra việc Hội Nam-kỳ cứu-tế nạn-dân đương tình-ý phải ông Nguyễn-đức-Nhuân đi ra Phan-thiết Phan - rang để đương phương-pháp tích-cực đặng mà đánh đố bao nhiêu những đũa-vu-hoặc mà mấy tờ báo kia đã theo-dết nên để làm trò ngai công việc của chị em chúng tôi ở trên con đường tiền-thu.

Ấy đó, Phụ-nữ Tân-văn sở dĩ phải đột-nhiên mà xuất bản hàng ngày, đầu đuôi là vì vậy.

Công việc của chúng tôi đã xong rồi

Từ hôm xuất-bản hàng ngày, nghĩa là trong vòng một tháng nay, Phụ-nữ Tân-văn đã đem bao nhiêu những sự lý-gian của mấy tờ báo bên phe nghịch nhơn bưng-rơm-rốp. Với những cái lẽ quang-xiễn chúng tôi đã chọn lại bằng những cái lẽ chính - đáng, với những lời chân - thẳng, chúng tôi chỉ đặt lại bằng những cái giọng thanh - bạch; nói có độc-giả làm chứng, từ hôm 2 juin cho đến đầu này là 2 juillet, trên một tờ báo này thật chẳng ai kiểm tra cho ra lấy một câu nói vô-phu, một hàng chữ thất-lực. Thế mà từ cái yên-sảng chọn - lý của chúng tôi rồi đến đầu, là những cái mưu gian chước-láo của bọn kia phải thất-mất đến đó, chúng khác nào như mấy đũa-vu-hoặc chỉ gói-lấp-lơ trong lực-ban-đem, chờ hễ đến khi một trời đám-mạc lên, thì báo ai còn thấy hình-dạng của chúng nữa!...

Đây chúng tôi chỉ xin nhắc sơ lại rằng nhớ ra hàng ngày, mà chúng tôi đã khám-phá ra được sự dối-mạo của mấy đũa-vu-hoặc tên bọn ông dân-biểu ở Phan-thiết; nhớ ra hàng ngày mà chúng tôi đã trình bày ra trước mắt công-chúng những cái bằng-cớ hiển-nhiên rằng bao nhiêu tiền-thâu của Hội-chợ đều đã gửi liên cho nhà băng, ngay hôm ấy Hội-chợ mới bế-mạc. Sau lại, chúng tôi đã trình bày bằng giấy, bản vẽ rõ ràng, là những chuyện nghĩ ngớ-thất thố mà mấy tờ báo kia họ la hoảng lên hết bao nhiêu cái đồn-rum-lầy đặt của bọn họ, thì trên một tờ báo hàng ngày này, từ đầu độc-giả cũng đã trông thấy chúng tôi cái nghĩa minh-bạch rạch-rối, như hai với hai là bốn.

Tóm lại, thì bao nhiêu những mối nghi-hoặc mà mấy tờ báo kia đã cố ý gieo vào trong công-chúng về cuộc Hội-chợ, thì từ Phụ-nữ hàng ngày này đã đáp trả, xé lán, không còn sót lại một đũa-vu-hoặc. Thôi đến đây, lời công lý đến khi thanh-linh mà lời ra mà tiếng vào, nên trong lúc gần đây, hết nói đến đến chúng tôi là họ đương toàn những lời chối-mắng hàng

Vì sự thế bắt buộc P. N. T. V. phải ra hàng ngày

Hồi với cuộc công-kích kia, bọn họ đương nói tự bảo trong bụng rằng:

« Ở đời những sự ganh-hoi ghét-tiền cũng là sự thường. Bọn họ tuy có xấu bụng mà đũa-vu-hoặc lòng tìm vết đi nữa, nhưng ta tự biết mình chẳng có vết gì thì thôi, họ nói mặc họ, hề thấy ta làm thình lị rồi họ cũng sẽ biết mắc-cớ mà nín ». Nhưng kíp đến khi thình-linh mà lời ra mà tiếng vào, nên trong lúc gần đây, hết nói đến đến chúng tôi là họ đương toàn những lời chối-mắng hàng

có con mắt tình-dôi, có cái trí phán-đoán, thì chúng tôi tin rằng những thư dư-luận tâm-bày không bao giờ mà đòi đối-y-kiến của họ được. Song nghĩ vì ở trong công - chúng cũng vẫn còn một hạng người như đũa-vu-hoặc, hề coi trọng báo thấy nói gì là họ tưởng có thiệt như vậy cả, và hề thấy người bị công - kích làm thình lị không trả lời lại, thì họ kết-luận ngay rằng người ấy làm thình lị là nhơn mình có lỗi đó. Vậy nếu như chúng tôi cứ giữ cái thái-độ tiêu-cực như trước mà ngồi yên chờ mấy báo kia họ công-kích hoài, thì mỗi ngày một ít, e không khỏi có lúc họ sẽ gây nên một cái không-khí nghi-ngờ, đến lúc đó, cái danh-dự của ông bà Nguyễn-đức-Nhuân tức là của P. N. T. V. sẽ bị thiệt-thòi, thì cái đó cũng còn không hại mấy, nhưng có một điều chúng tôi rất lấy làm áy-ngay là vì cuộc công-kích không ngày thất-kia mà sẽ hại lấy đến hội Dục-anh, là một công-cộng mà như Hội-chợ Phụ-nữ xưa rồi, chị em chúng tôi mới bắt đầu xây-nên đắp-móng.

Nghĩ đến đó, hình như có một cái sức lực vô hình gì nó thúc-giục cho chị em chúng tôi phải bỏ cái thái-độ tiêu-cực đi mà dùng phương-pháp tích-cực đặng mà đánh đố bao nhiêu những đũa-vu-hoặc mà mấy tờ báo kia đã theo-dết nên để làm trò ngai công việc của chị em chúng tôi ở trên con đường tiền-thu.

Ấy đó, Phụ-nữ Tân-văn sở dĩ phải đột-nhiên mà xuất bản hàng ngày, đầu đuôi là vì vậy.

Bắt được một đám nẫu rượu lậu

Hôm thứ bảy 25 Avril vừa rồi quan thanh-trà sở Thương-chánh Saigon là M. C. ... xuống Cát-nhum xét ló rượu và có bắt được 2 tấn (hai ngàn kilos) lèm (ma-eraton).

Lò nẫu rượu này nghe đầu như cái máy năm nay nẫu rượu lậu nhiều lắm. Chứ sở Thương-chánh ngành ở Cát - nhum thường đi xét ló nẫu rượu ấy lắm nhưng bọn chủ lò khéo giấu nên việc không đở bề ra.

Chủ lò nẫu rượu ấy đã bị bắt rồi và hiện nay các nhà đương-trách đang làm ăn-giặt đố kếu phạt tiền và lên chủ lò nẫu rượu lần kia.

Ngày đó mấy báo kia ra thì nó bày sặc những mũi-tanh, chẳng khác nào khi chúng ta đi vào một hàng tôm hàng cá, thì chúng tôi chẳng mắc cớ gì hết mà thủ-thiết trước mặt độc-giả đặng mà rằng Phụ-nữ Tân-văn chúng tôi phải thua mấy báo kia về cái ngôn-ai.

Nhưng họ là người, chúng tôi đã có phải là thần thánh gì mà hề họ tạt vào cái mà bên tay mặt thì chúng tôi làm thình lị mà đưa luôn cái mà bên tay trái. Không không, trăm lần không! ngàn lần không! họ đã rủa như làm việc trái-lương lắm mà vậy đặng cái danh-dự của chúng tôi, thì chúng tôi xin nói lên rằng chúng tôi nhứt-dịnh phải đối-phó.

Song một là vì trọng-độc-giả, hai là vì trọng-cái ngời-bu của chúng tôi, nên tuy họ chửi-mắng trên báo mặc dầu, chúng tôi quyết không thêm dùng giấy-trắng mực-đen mà tranh-giành công-lý với họ nữa. Chúng tôi xin nói mau rằng đối với cái thái-độ bất-chánh của họ, chúng tôi sẽ nhờ một cái công-lý khác xel giùm, là cái công-lý của tôn-ân Trạng-trí.

ĐÔNG-DU'ÔNG THỜ'I-SU'

SAIGON

Cùng «T» vương đến thắp

Đêm thứ bảy 2 Juillet này hội Chấn-hưng nghệ Diên-kịch sẽ đem tuồng «T» vương đến thắp» mà diễn tại nhà hát Tây một lần nữa.

GÒ-VẤP

Đổ máu vì một con mèo!

Vì tranh giành một con mèo mà hai tên Két và Sao, cu-li giúp việc cho hãng xe điện ở Gò-vấp phải xô đẩy với nhau cho đến đổ máu.

GÒ-CÔNG

Được phép nghỉ 6 tháng

Ông Huỳnh-dinh-Nghi, Cai-lông nhất hạng tổng Hòa-dông - trung, hạt Gò-công, đã được phép nghỉ sáu tháng kể từ 1er Août 1932.

VINH-LONG

Bắt được một đám nẫu rượu lậu

Hôm thứ bảy 25 Avril vừa rồi quan thanh-trà sở Thương-chánh Saigon là M. C. ... xuống Cát-nhum xét ló rượu và có bắt được 2 tấn (hai ngàn kilos) lèm (ma-eraton).

Ngày đó mấy báo kia ra thì nó bày sặc những mũi-tanh, chẳng khác nào khi chúng ta đi vào một hàng tôm hàng cá, thì chúng tôi chẳng mắc cớ gì hết mà thủ-thiết trước mặt độc-giả đặng mà rằng Phụ-nữ Tân-văn chúng tôi phải thua mấy báo kia về cái ngôn-ai.

Nhưng họ là người, chúng tôi đã có phải là thần thánh gì mà hề họ tạt vào cái mà bên tay mặt thì chúng tôi làm thình lị mà đưa luôn cái mà bên tay trái. Không không, trăm lần không! ngàn lần không! họ đã rủa như làm việc trái-lương lắm mà vậy đặng cái danh-dự của chúng tôi, thì chúng tôi xin nói lên rằng chúng tôi nhứt-dịnh phải đối-phó.

Song một là vì trọng-độc-giả, hai là vì trọng-cái ngời-bu của chúng tôi, nên tuy họ chửi-mắng trên báo mặc dầu, chúng tôi quyết không thêm dùng giấy-trắng mực-đen mà tranh-giành công-lý với họ nữa. Chúng tôi xin nói mau rằng đối với cái thái-độ bất-chánh của họ, chúng tôi sẽ nhờ một cái công-lý khác xel giùm, là cái công-lý của tôn-ân Trạng-trí.

Vậy sau khi đã cất nghĩa rồi về mọi việc hành-dộng của chúng tôi, hôm nay xin cho độc-giả hay rằng bắt đầu từ đây cuộc cãi-lay này sẽ điệt từ trên một báo chương mà ra trước tòa án. Từ Phụ-nữ hàng ngày này về sau cũng xin dẹp đi, còn chúng tôi thì sẽ đem hết tinh-lực khuyến-chu vào tập Phụ-nữ hàng tuần, ngỏ làm cho tập báo ấy ngày một đầy-dặn nó-nang thêm mãi.

P. N. T. V.

NAM - VANG

Nạn xe hơi: 6 người chết

20 người bị thương. Mới rồi, trên con đường Nam-vang đi Kam-poi, cách châu-thành Nam - vang chừng 8 cây số, có hai cái xe hơi đua độ nhau rất dữ dội, đến cả hai xe đều nhào lộn xuống ruộng hết thảy. Cái lái thì có 5 người chết tại trận và 20 người bị thương nặng lêm.

HÀ-NỘI

Con gái xin tội cho cha già

sắp được tha, thì người cha chết trong ngục

Chắc độc-giả còn nhớ hai vụ chồng M. Đào-tiến-Tường ở phố hàng Giày Hàng là người đã giúp việc cho Nguyễn-thái-Học, Nguyễn-văn-Nho, Kỳ-Côn v.v.v., gây việc hiến-dụng năm 1930. Sau khi đảng Nguyễn-thái-Học, Kỳ-Côn bị bắt, thì hai vợ chồng M. Đào-tiến-Tường cũng bị đem ra Hội-dồng Đệ-linh xét xử.

Hội-dồng Đệ-linh khép M. Đào-tiến-Tường phải đày 5 năm, và vợ phải cấm cố 5 năm.

M. Đào-tiến-Tường phải đi đày ra Côn-lôn, còn vợ thì vẫn giam tại khám Hòa-lô Hàng.

Hồi năm ngoái, ung Reynaud qua Hà-nội, người con gái lớn của ông bà Đào-tiến-Tường, là Đào-thị-Thịnh đã đón xe ông Reynaud mà xin ân-xá cho cha mẹ mình vì cảnh nhà đông con, cha mẹ đều bị tù tội không ai săn sóc. Hồi đó ông Reynaud cảm-động, hứa để xét cho. Sau nhà nước đem ông Đào-tiến-Tường ở ngoài Côn-nôn về Sơn-la ngoài Bắc, ai cũng chắc đó là nhà nước sủa soạn ân-xá cho ông vậy.

Không ngờ tháng trước đây M. Đào-tiến-Tường bị đau nặng, nhà nước cho đem về nhà thương Báo-hộ Hàng để điều trị nhưng vì tuổi già bệnh trọng, vừa về nhà thương được ít lâu, thì bữa 22 Juin đã chết tại nhà thương Phủ đốn. Hôm sau đã cho mai-tàng.

Tờ ra người con gái xuất thân xin tội cho cha già sắp được tha, thì cha chết, thương thay!

Chánh-phủ cứu giúp các nhà trông con-su

Điện-tín Arip ở Hàng đã đành vì cho hay rằng trong Quan-bào (Journal officiel) ra ngày thứ bảy mới rồi, có đăng một đạo-chỉ-định bên Pháp ngày 8 Avril và ban hành trong xứ Đông-Dương ngày 14 Juin.

Đạo-chỉ-định ấy cho phép quan Toàn-quyền Đông-Dương trước ra một số tiền là 2.500.000 đồng bạc trong kho dự trữ để cứu giúp các nhà trông-con-su ở Đông-Dương trong năm 1932 này.

Kính cáo độc-giả

Phụ-nữ Tân-văn còn một số này là thôi, không ra hàng ngày nữa, chỉ mỗi ngày thứ năm trong tuần lễ sẽ ra một tập 32 trang như từ trước vậy.

Đối với các bạn độc-giả, chúng tôi xin lĩnh việc tiền bạc như vậy:

1- Độc-giả mua báo hàng ngày, từ nay chúng tôi sẽ gửi số thứ năm tiếp theo, cứ coi theo số tiền nhiều ít mà gởi cho độc-giả.

2- Độc-giả mua cả 2 thứ, thì nay chúng tôi do theo số tiền kia mà báo cái hạn mua tuần báo ra, cho đến đót tiền mua báo ấy.

Tính như vậy là phần minh, tường quí vị độc-giả cũng vui lòng miễn chấp.

Phụ-nữ Tân-văn

CHUYÊN TRÊN XE ĐIỆN

Vì dùng làm giầy củ một chị đàn bà bị xiết găng

Chẳng cần nói xa đến bên Âu-ben Mỹ, bao nhiêu hãng xe lửa, xe ô-tô, xe điện, xe taxi (cũng như xe hơi lô-ca-xôz ở mình) người ta trong đời cũng kinh hành khách thế nào, chắc độc-giả cũng đã dự biết, mà cho đến hãng xe lửa của nhà nước ở Saigon ta đây, đối đãi với hành khách cũng là dễ chịu lắm.

Một hãng xe cũng như một cái tiệm buôn, một cái cửa hàng, hành khách tức là mối hàng rất quí, rất cần của hãng xe, vì họ làm lợi, làm giàu cho hãng không biết ưc triệu nào mà kể kia mà.

Ấy, cái bản phân hàng xe đối với hành khách là thế ấy, nhưng chúng tôi thật lấy làm lạ mà thấy hãng xe-diễn ở đây đối đãi với hành khách một khách khinh-bạc, rẻ-rung và tàn-nhân quá chừng.

Chẳng kể những chuyện đã qua rồi, là chuyện ai cũng có biết ít nhiều hết thảy, chúng tôi xin thuật một việc mới xảy ra tại ga Dakao, hồi sớm mai ngày thứ năm 30 Juin đây, cho độc-giả rõ.

« Chiều thứ tư, một người đàn-bà An-nam buôn bán đồ hàng bông, nghĩa là rau, cải, trái cây v.v... ở Saigon mua một cái giầy đi Gô-váp (aller retour). Lên tới Gô-váp, khi chi-no mua được đồ rồi, rồi xe-diễn hết chạy vì đã quá giờ, nên chị mới phải ở ngủ nhờ tại nhà chị em, đợi sáng bữa sau sẽ gành hàng mà về.

« Sáng bữa sau, chị no gành đồ lên xe lửa. Đến khi người đi giầy tới hỏi giầy, chị no trình cái giầy đi có lại hôm qua ra, anh xét giầy liền bắt chị no, nói là giầy cũ. Anh xét giầy nói:

— Giầy đi có lại chỉ được dùng một trong một ngày mà thôi, chứ để qua ngày sau là sai phép, là phải bị phạt.

Chị no đáp: — Cái đó tôi đâu có hiểu. Hàng đầu có dán yết-thị cho hành khách biết giầy đi có lại chỉ dùng được trong một ngày mà thôi.

— Chị không biết là tại chi, chi không hiểu cũng mặc chi. Chị đi giầy cũ thì hãng phạt chi 35 chi phải đưa tiền ra đóng lập tức.

Chị no cãi hết sức cũng không được. Chị nói không có tiền mà đóng tiền phạt, họ liền xiết găng mà giam tại ga Dakao, tới nghiệp chị kia lay-lắc, khóc-lóc, năn-nỉ, xin cho mình lãnh cái găng hàng đi bán để lấy tiền mà đóng tiền phạt, họ cũng không chịu. Họ cứ đòi người phải đem 35 đồng tiền phạt rồi, mới được lấy găng đồ ấy.

Biết làm thế nào cũng không xin lòng sất đả của người giầy việc cho hãng, chị no phải quẹt nước mắt mà đi... mà từ từ thôi...

Bao nhiêu người trông thấy việc này thấy đều tức giận, than-thở, tiền nhà cửa, tiền cơm gạo, tiền áo quần, tiền bánh trái, than ôi! bao nhiêu tiền ấy nó đều ở trong cái găng hàng của chị no, nay hãng xe-diễn xiết cái găng của chị rồi, thì cả một gia-dinh của chị mới ra làm sao đó?

Giấy đi có lại chỉ dùng trong một ngày mà thôi, sao hãng lại không rao báo cho mọi người đều hay biết?

Người huê-môn không hiểu cái luật ấy, đang lo đi thì phải một chuyện xe, từ Gò-vấp ra Saigon, hoặc từ Gò-vấp về đến Bình-tây là xong, chứ sao lại phải đến 340?

Việc này, ai thấy cũng buồn, cũng trách, cũng tức giận, nhưng hãng xe-diễn có chịu nói lý cho chúng?

D. C.

HAI NGƯỜI SAO AI TINH

KIỆP NỎI TRÔI!

(Tiếp theo)

Sương càng ngày càng dày, đêm lại thêm tối, đầu đó lặng lặng êm đềm. Sau lưng chúng

lời nghe có tiếng nước ào ào
đến. Bây giờ chúng tôi chỉ cần-
cạo vẩy tiếng đó mà làm lau-
bàn, giặt phớt có tiếng chuông
đang đương như xe lùa cánh
tịch mịch. Thỉnh thoảng lại
tiếp tiếng nhĩ rồi tiếng ba. Hề
mặt tiếng chuông đó thì chúng
tôi nắm tay nhau nhắm ngay
hương đó mà chạy tới. Tiếng
chuông dứt chày tới vãn còn
đi trên bãi cát. Bây giờ chúng
tôi còn có cái hi-vọng là ước
ao sao được một ngọn gió đưa
tắm mát sương đi chứ khác
đè trống thấy ánh sáng ngọn
đèn rơi. Cái hi-vọng đó sau

Bụng tôi thật không muốn cho người đến viếng mẹ tôi. Tôi sợ đây rồi sẽ đổ bể công chuyện ngày hôm qua của tôi nữa.

— Cô đừng có rầy quả nó, thử nó trổ học mà nó cứu được mạng tôi. Có đứa con an dạ như thế, đáng lẽ cô nên tự đắc mới phải chứ.

Mẹ tôi không muốn xa tôi.
— Tôi biết, ông già lại tiếp,
ô thượng nọ lắm, vì nó là con

— Không con, con phải xa mẹ. Mẹ Anh Bửu hoa Bành nói con thương má lắm.

(Còn nữa)

Dầu xe hơi bán lẻ từ lítre
Motobol B.B. M.C.C. 3 Shel
Giá bán rẻ hơn các nơi khác.
Cho mượn máy viết, và sửa chữa
còn dầu, và băng đồng.

được, trong mình lại
khỏe, vậy bây giờ mình
lại quên là nghĩa gì, do
đúng vì thứ thuốc hay nên
đang phụ nữ thường hỏi
mua không ngọt! Vậy
hắc ý có chỗ đại-lý cho
mình mua đây, Nguyễn-
văn-Kính Saigon. Long
hát bán đồ nữ trang ở
bù-nhuôn, và ở tại Nam-
phương Maison Paul Báu. 22

Hiện
Rượu RHUM
tốt nhất là
hiện
Rhum Mana
Hãng MAZET
có trữ bán
ở đường Paul Blanche, số 20
SAIGON

Ở cách xa gót binh lại, tôi sẽ
gửi cách lành hòa giao ngàn.
Nguyễn-văn-Chấn

**GẦN TỚI MÙA MƯA BÀ
CON NÊN CỨU CHỮNG**

HÈ năm nay nóng ghê, sang
cụm mùa mưa thường hay
cố bệnh Thiên thối là một
bệnh rất hiểm nghèo.

MÙA mưa bệnh ấy nên để
đánh trong nhà 1 về thuốc
trị bệnh Thiên thối kêu là
• **Elelix** - anticholérique
Khương-Bình-Tĩnh -
• **Canthar** là một thứ thuốc
mà trong loại châu châu
còn gần là thần dược để
chữa căn của người.

THUỐC này, đã nhiều lần
qua tay thầy thuốc Sa-
ramon họ Pháp như thần
chủ của người con trong
nhà họ họ.

Giá mỗi v. 0360, 12 v. 6590
Cả hai cách đều đáng trị.
Cả trị bệnh tại nhà thuốc:
Khương-Bình-Tĩnh - **Canthar**
• Longxuân
• Sades (nhà Công)
• Pharmacie Dailat
MÁDAGASCAR **TIẾT CHÁNH**

Trữ bán sỉ và bán lẻ tại hiệu:
NGUYỄN-THỊ-KÍNH, SAIGON

— P.N.T.V.

A black and white photograph of a man in a suit and tie, standing with his hands in his pockets. The man is wearing a dark suit jacket, a light-colored shirt, and a dark tie. He is standing with his feet slightly apart and his hands in his pockets. The background is plain and light-colored.

PHAN-BÁ-LƯƠNG
118, Rue Espagne, Saigon

SAIGON - AUTO
Etablissement TANG-QUANG-DI
Đại lý độc quyền Đồng dương
18-28 Rue Amiral Bore, SAIGON

**Máy khéo, cắt đúng, giá
rẻ là mấy cái đặc tính
của tiệm :**

HAI NGÔI SAO ÁI TÌNH

*Hay làm ! Hay làm !
Xin nhớ xem đừng bỏ
qua uồng lăm.*

TRAN-VAN-HAI dit Hai KY
62 64, rue Amiral Dupré, Saigon

**Người Nam
giúp người Nam**

Tôi đã làm 15 năm tại nhà sữa đông hồ, trừ danh của người Pháp. Tại Hanoi, và 10 năm mấy tiệm kim hoàn lớn nhất tại Saigon. Tôi chuyên nghề sữa các thứ đông-hồ lớn nhỏ, đã được nhiều giấy khen.

Nay tôi ra mở tiệm riêng, tại Đường (Thy-dục), rue Amiral Dupré, số 62-64. Tôi có lãnh sự dù có kiến đông-hồ lớn nhỏ, và có bán đủ thứ đồ thứ đông-hồ treo tường, như là Carillons Westminster, và Régulateur kiểu cũ cũng có, thứ 8 baguettes và 5 baguettes giá rất rẻ, và có bán đủ đồ phụ tùng và nghề đông-hồ.

Từ nay xin Quý khách chiếu cố đến bốn tiệm.

Mua hay sữa, chúng tôi xin làm rất cần thận và xa bảo hành chắc chắn, chắc Quý khách sẽ được vừa lòng lắm.

Kính cáo,

Chủ nhân: **TRẦN-VĂN-HẢI** tại Hai Kỳ
Đường *Thy-dục*, bên hông nhà hàng *Cortina*

Dầu TÙ'-BI thiết hay thần hiệu

Giải quyết vấn đề thất nghiệp

(Tiếp theo trường nhứt)

cùng kể ưu thế của thời phải lo phương tìm kiếm làm sao cho lao động có việc làm. Nếu đối cho số người thất nghiệp lên đến đôi ba chục ngàn mỗi lo thời tới e trễ lắm mà ăn năn cũng muộn.

Số học chánh phủ sẽ mượn trong quỹ hưu trí của quan lại là 1 triệu 5 trăm ngàn đồng. Nội trong một năm đầu, họ cắt bớt thuế thu nhập của nhiều tiền thuế phải đóng cho Chánh phủ để trả vào quỹ hưu trí. Còn thiếu bao nhiêu tiền để đầu tư cho mượn phải sẽ đến tiền thuế trả lại cho Chánh phủ. Số tiền mượn của quỹ hưu trí nếu có tính tiền lãi hay là không thời để cho Chánh phủ trọn quyền định đoạt. Theo ý tôi, tiền mượn đó phải dành lại để bồi đắp lại Annam trong Nam kỳ đóng góp mỗi tháng, mà những phố cắt ra chỉ có danh để cho viên chức ở Saigon và Chợ Lớn & mà thôi.

Tôi mong rằng các nhà có thể làm được như việc ích lợi chung này, lên thương lượng với Chánh phủ mau mau để coi ý Chánh phủ ra làm sao. Nếu nhà Chánh phủ chịu vậy thời các nhà ở Saigon sẽ sẵn lòng có động cho họ mau thành lập.

Ông Trương Văn-Vi ở Châu đốc có thể làm việc này được. Xin ông hãy quan tâm đến, anh em chúng tôi rất cảm ơn. Anh em lao động thất nghiệp muốn có số làm, các viên chức trong châu thành muốn có phố ở, thời đến hiệp với tôi mà thỉnh cầu với các đại biểu và với Chánh phủ mau mau lập hội. Nếu anh em thất nghiệp và các viên chức anam nài nỉ với các vị đại biểu, gây nên một cái dư luận xu hướng về vấn đề tôi nói đây, thời mới có hiệu quả.

Một cây làm chẳng nên non, ba cây chụm lại nên hòn núi cao. Ai muốn trừ tuyệt cái nạn thất nghiệp xin hãy dẹp lại một bên mà nghe tôi nói lại hai tiếng: « Không được ».

« Ai muốn giúp cho lao động thất nghiệp có việc làm và trừ cái nạn phố mất tới xin nói là: « Có lẽ được ». « Có lẽ được » chưa đảm bảo quyết là « được » vì chúng ta cần phải có sự của phần đông phụ vào mới mong sự kết quả.

LÊ TRƯNG-NHẤT

Độc quyền ở Đông-dương hết thấy những món đồ bhyph hình hiệu AGFA.

Tốt nhất trong hoàn cầu PHOTO KHÁNH-KY

M. B. Donard, Saigon

Khéo Nữ-công

Quí cô có thường hay làm bánh, quí cô có khéo không?

Nếu quí cô muốn bán mình làm được mười lần tốt cả và muốn, thì nên lại nhà hàng Nguyễn-đức-Nhuân số 48 đường Vannier Saigon, nơi đó có từ hai thứ bột rất tốt, quí cô đến đó thấy bột rất mịn, quí cô đến đó thấy bột rất mịn, quí cô đến đó thấy bột rất mịn.

Bột Mãng-thích 1 cân 0,25
Bột Bê-một cân... 0,25

Saigon có một

Thiên hạ đồn rằng sao, nhà đóng sách và in các thứ hộp giấy (carton) đủ kiểu, tốt đẹp và song, giá lại rẻ hơn hết, chẳng có đâu bằng P. Nguyễn-văn-Châu 16 Bđ Gal-lén gần gare Arras (Saigon).

Một người muốn đóng sách N. D. N.

Ông Diệp-văn-Kỳ thiệt lâu nghe quá!

(Tiếp theo trường nhứt)

với ông « trạng-sư » Diệp-văn-Kỳ, (đôi vì chúng tôi thấy ông sao lâu nghe quá!) là khi ông Kỳ nói rằng: « sao trong tờ thông-tri thứ nhất đã có mấy ông Bại, Tri, Tháo ký tên vào, mà chúng tôi lại còn la lên rằng đó là đồ giả ».

Ông Kỳ chỉ biết hồi như vậy, chứ ông vốn là người khôn lanh lắm, ông đâu có chịu nhớ rằng khi ký tên vào tờ thông-tri thứ nhất kia, ba ông Bại, Tri, Tháo đều có căn-dẫn phải đưa cho các ông uỷ-viên khác ký tên đồng-đều nhiên hậu sẽ gởi đăng báo?

Ông Kỳ đâu có chịu nhớ rằng chính ông Trịnh-dinh-Thảo đã cầm viết viết ngay mấy giờ chiều vào tờ thông-tri thứ nhất kia mà bảo rằng phải mời nhóm ban hội-dồng lại để xét kỹ rồi sẽ tuyên-bố.

Ba ông Bại Tri-Thảo đã căn-dẫn định ninh như vậy, mà ông Diệp-văn-Kỳ còn cố tình đưa đàng báo gấp gáp đi, chứ chẳng thèm đợi mấy ông uỷ-viên khác ký tên, cũng chẳng chờ đưa cho người thủ-biên trong ban tổ-chức là Nguyễn-đức-Nhuân này ngó thấy, như thế thì cái việc làm của ông Kỳ há chẳng phải là trái ngược hẳn với ý muốn của ba ông Bại, Tri, Tháo, cũng như nó trái ngược hẳn với cái ý muốn của cả và bản hội sắp đặt Hội-chợ hay sao?

Hỏi đến cái tờ « thông-tri » đã gọi là « thông-tri của ban hội tổ-chức » mà trong đó phần đông ủy-viên của ban tổ-chức, cả đến người thủ-biên là tôi đây, cũng chưa hề trông thấy coi nó dài vắn thế nào, thì tờ thông-tri ấy, chẳng phải là bất-hiệp-pháp (illégal), chẳng phải là một món đồ gian-giả (un faux), tự tay một minh viên thơ-ký Diệp-văn-Kỳ đã nguỵ-tạo ra để giúp đàng cho mấy tờ báo kia xum xuê mà lợi-kết cái tên tôi vào trong chỗ bần lâm???

Nhưng mà ông Diệp-văn-Kỳ « trạng-sư » thì ông nên biết rằng ở đời hề vật gì bền-chất nó đã thanh-bạch, thì dầu cho ai có vay dơ xấu lòng mà xum xuê giùm nhàn nó xuống chỗ nhớp-nhơ, là rồi nó cũng vẫn cứ giữ được cái bản-chất thanh-bạch, tuy gần bùn mà nó chẳng hôi tanh mùi bùn đó ông à!

Chẳng như ai kia vàng ngọc bề ngoài mà thôi nát bở trong, động mở miệng ra thì nói tình những chuyện thanh liêm cao-khí, mà hề gặp cơ hội rồi, thì dầu đến số bạc nhỏ mọn họ cũng dám thường vô trong bớp-phối!...

NGUYỄN-ĐỨC-NHUÂN

CƯỜI CHƯT CHƠI

Ông chủ hàng thiệt gât!

Có một ông chủ hàng buôn ở thành Niê-do (New-York) thiệt là gât. Gặp người giúp việc nào ngồi không mà coi nhứt-trinh, hay là hút thuốc, là ông thối ra liền.

Hôm kia ông đến sự gởi và lãnh hàng hóa, ông thấy có một chàng thanh-niên ngồi trên một cái thùng mà đọc nhứt-trinh tự nhiên lắm. Ông giận hết sức, lại đứng trước mặt người ấy rồi hỏi:

— Anh là lương bao nhiêu một tuần?

— Mười đồng đô-la.

— Được. Đây, 10 đồng đô-la là tiền lương trong một tuần là của anh đây, rồi anh đi tới băng khác mà đọc nhứt-trinh!

Ông day qua ông Sếp số ấy, bỏ hết bình tâm, nên hỏi:

— Minh mượn táng lý hỏi sao vậy?

— Không! Minh có mượn nó hỏi anh ở đây? Nó là con li ở hàng Y, anh thông đố lại cho mình mà thôi chứ!

TIN TỨC NĂM CHÂU

PHÁP (29-30-32)

Kế hoạch chính trị tại của bộ Tài-chánh

Vị công-nhào chánh-phủ Pháp bực rất nhiều, nên chánh-phủ giao cho ông Germain Marlin Thượng thư bộ Tài-chánh tìm phương pháp bỏ khuyết. Chương trình chưa nhứt định chắc chắn, nhưng có tiếng đồn rằng chánh-phủ sẽ bớt lương quan lại và tăng thuế thương mại và thuế quan lại và liên-đoàn quan lại và liên-đoàn những kẻ đóng-thuế đã đến ra mắt ông Thủ-tướng Herriot mà phân trần lợi hại.

Ông Herriot trả lời rằng hiện thời chương trình chưa nhứt định, ông không dám « hứa » và cũng không dám « dọa » ai.

Ông Boncour trả lời cho các báo đến phỏng vấn ông, rằng: sự chấn chỉnh lại cái nền lý tài năm 1932 và 1933 này là sự cần cấp vô cùng, quốc-dân cũng nên giúp cho chánh-phủ bỏ khuyết công-nhào, nhưng sự bỏ khuyết công-nhào sẽ thiệt hại hành song phải tùy theo nơi sự kết quả của hội nghị Germain, nghĩa là giảm bớt tiền chi phí của bộ Binh và việc phóng thủ không nên làm cho cuộc trị an của nước Pháp phải bị thiệt hại.

Tòa nội các Herriot gặp được khó khăn?

Thấy tình hình tài - chánh nguy cấp, tòa nội các phải tìm cách chấn chỉnh mới được, song là không có nào hơn là bớt bớt lương và tăng thuế.

Lần trước, ông Herriot bị thất bại cũng vì vấn đề tài chánh. Lần này gặp vấn đề tài chánh nữa, không biết ông Herriot giải-quyết có yên không.

Đảng Cấp-tiến xã hội phê bình chánh sách của đảng-trưởng Herriot

Phải nghị-viên thuộc đảng Cấp-tiến xã-hội tại Ha-nghê-vien nhóm nhau lại đăng xét coi cái chánh sách ngoại-giao của ông Herriot và Paul Boncour tại Genève và Lausanne có hợp với chủ nghĩa của đảng và với quyền lợi của quốc-hương hay không.

(Vi bài vở số này nhiều quá, nên Tin năm châu xin để số mai sẽ đăng tiếp).

ROUMANIE

Nước lụt ở Bucarest

Mấy hôm nay trời mưa xối xả mưa ròng rã không ngừng, nên chỉ mấy ngọn sông ở thành Bucarest tràn nước lên bờ, làm ra một cái lụt rất dữ dội ngập cả mấy châu thành Bari lad, Compulung, Bacaubahusi, Iassy. Trong các làng có mấy trăm cái nhà ngôi bị nước xối sập đổ chết người ta cũng nhiều. Đường xe-lửa bị đứt nhiều khúc. Sự tổn hại không biết là bao nhiêu.

BAGDAD

Chết khát giữa sa-mạc

Bốn vị quan và Pháp đi xe hơi từ Damas qua Bagdad ngang sa-mac (rừng cát) nửa đường xe chết máy, 4 vị quan vâng bị cái cảnh trời trời nắng gắt dưới chơn cát cháy, tới lui

Báo Phụ-nữ Tân-văn hàng ngày còn ra có một số này nữa là đình hàn. Muốn cho độc-giả đã yêu mến bản tin « VAY MỘT TÍNH » được xem tiếp luôn luôn cho đến khi kết cuộc, chúng tôi định sẽ đem nó đăng vào tập P. N. T. V. ra ngày thứ năm mỗi tuần, cho đến dứt.

Vậy anh em chỉ em độc-giả, ai có lòng chiều eo đến hơn tiền-thuyết « VAY MỘT TÍNH » từ nay trở đi mỗi bữa thứ năm nên đón mua tập P. N. T. V. mà xem thì có. Bỏ tiền-thuyết ấy càng xem tới càng hay, mà kết cuộc mới biết « VAY MỘT TÍNH » là thứ tình rất cao thượng lắm vậy.

TRUNG-HUẾ

Hợp diệt đình công

Hết thấy thợ dệt vải ở Thương-hải khởi sự đình công để phản kháng việc sụt tiền công của họ.

Người Huế-kỳ qua Nam-kinh dạy học sanh tàu

Vì có lời xin của chánh-phủ quốc-dân Trung-Huế và vì có cuộc, thương lượng của viên đại-huân bộ Hàng-không Huế-kỳ ở Thương-hải, nên chỉ chánh-phủ Huế-kỳ đã cho phép một đoàn cựu-phí Huế-kỳ qua Trung-Huế lấy danh nghĩa giáo-sư để dạy bọn học-sanh Tàu ở trong trường máy bay. Học-sanh Tàu hiện thời ở học tại trường máy bay ở Hắc-châu, là nơi thiêng cảnh của nước Trung-Huế vậy.

NHỰT-BỒN

Tàu cách chức, Nhựt cho làm!

Số báo trước chúng tôi có đăng tin quan thanh - tra Thương-chánh của Trung-Quốc là ông Mace, xin ông Thượng thư bộ Tài-chánh Tổng-từ-Vân cách chức tên Fukumoto là người Nhựt-bồn làm kiểm-sát quan-sở Thương-chánh Dairen và hết thảy các viên chức Nhựt-hồn ở trong sở.

Nay có tin rằng chánh-phủ Mãn-Châu quốc đã phục chức cho Fukumoto rồi.

GIA-NÂ ĐẠI (CANADA)

Một cô bé 16 tuổi cỡi ngựa đi vòng quanh thế giới

Đi bộ quanh thế-giới, đi xe đạp vòng quanh quả đất... xưa nay đã chơn người làm... vừa đây một cô thiếu-nữ người Gia-Nâ-Đại đã cỡi một cưỡi ngựa vòng quanh thế-giới.

Cô bé can đảm này tên là Jeannette Hebling năm nay mới 16 tuổi. Nguyên là học-sinh lớp nhất ban trung-học ở tỉnh Quebec.

Cô muốn đi vòng quanh thế-giới ai can cũng không nổi; Cô đã chỉ đem theo có 100 đồng tiền vàng của cha mẹ cô, và hơn một trăm bức ảnh chụp cô cỡi ngựa và một cái đèn violon thôi.

Cô nói tôi đi vòng quanh thế giới bằng ngựa thế này chỉ độ 10 năm là về đến nhà; tôi đi đến đâu thiếu tiền sẽ bán ảnh, đánh đàn cho công chúng nghe để lấy tiền. Tôi đi đây cốt để xem phong cảnh mà xưa nay tôi thường mong tưởng.

Can đảm thay cô bé Jeannette; thực đáng làm gương cho biết ban trên thế-giới.

Báo Phụ-nữ Tân-văn hàng ngày còn ra có một số này nữa là đình hàn. Muốn cho độc-giả đã yêu mến bản tin « VAY MỘT TÍNH » được xem tiếp luôn luôn cho đến khi kết cuộc, chúng tôi định sẽ đem nó đăng vào tập P. N. T. V. ra ngày thứ năm mỗi tuần, cho đến dứt.

Vậy anh em chỉ em độc-giả, ai có lòng chiều eo đến hơn tiền-thuyết « VAY MỘT TÍNH » từ nay trở đi mỗi bữa thứ năm nên đón mua tập P. N. T. V. mà xem thì có. Bỏ tiền-thuyết ấy càng xem tới càng hay, mà kết cuộc mới biết « VAY MỘT TÍNH » là thứ tình rất cao thượng lắm vậy.

VIÊN HOÀN

Ở Saigon thiêu chó đại-tiên tiên-tiền

Sở Đốc-lý Saigon cắt hai cái nhà đại-tiên và tiên-tiền ở sau chợ Bến - thành là một việc không nên làm; nhưng bây giờ đã cắt rồi đó rồi, mình cũng không biết làm sao. Chỉ thương hai chó những người ở mấy cái phòng ngủ và những người ăn uống ở các tiệm cơm, tiệm nước ở sau chợ Bến - thành, không thể nào ngủ yên, ăn yên được!

Nam-kia, nghe nói ông Hội-dồng Thành-phủ Nguyễn-khắc-Nương có tính với Sở Đốc-lý phá bỏ hai cái nhà-thiên-tiền, rồi cắt hai cái khác ở dưới một đất, cho kín đáo, khỏi hơi-hám như bây giờ, mà sao không thấy thiêu-hành cái kế-hoạch này.

Hiện thời, những người đi lại trong châu-thành, nếu có muốn đi dài, hay là đi tiểu, thời không biết chỗ nào mà đi! Dân ông muốn đi tiểu còn đi một chút, chờ dân bà thời khó vô cùng! Không lẽ vô nhà người ta mà xin đi tiểu, hay là vô tiệm buôn bán? Còn nếu nhìn thời kho lòng, biết bao?

Bởi vậy tôi mong rằng mấy ông hội-dồng thành-phủ Sài-mai và Cholon xin Sở Đốc-lý cắt nhiều cái nhà tiên và nhà tiên ở công trong châu-thành nhứt là những chỗ đông người.

Việc tuy nhỏ mà vẫn có ích cho nhơn dân, tôi tưởng mấy ông hội-dồng cũng nên chú ý đến. Hay là các ông tưởng sự ấy nhỏ mọn quá, không xứng với cái địa-vị Dân-huân của các ngài? Tôi tưởng các ngài không hề nghĩ như vậy.

Tôi tưởng vậy trướng hay trái? Vô-Ngã (L. T. N.)

Hãy đọc tiểu-thuyết

1. Vay một tính!
đang ở trong P.N.T.V hàng tuần. Càng đọc càng thấy hay, mà khi đọc dứt rồi mới biết là bản tiểu thuyết có giá-trị.

Ván tút...

M. Dao, Jean Baptiste, Tham-là như: hàng-sở Thương-chánh Saigon, xài tham tiền « kết » mấy ngàn đồng mà các báo đã có đăng tin lúc nọ, thì nay đã bị cách chức rồi.

Tàu Cap Padaran mới ghé Saigon, có chở ông quan ba Wattaire là người thu « kết » nhà binh ở Hanoi, vào đây để sang qua tàu khác mà về Pháp ngồi tù. Ông Wattaire bị tòa binh Hanoi kêu án 5 năm khổ sai.

Nay mai chiếc tàu Clau-de Chappe ở Saigon chạy ra Bắc, sẽ chở tới 600 người dân phu Bắc ở Hanoi đi bộ lên Saigon mấy bữa rày. Chánh-phủ cho đem dân phu này đập vào về Bắc trước, rồi sẽ cho các lớp tới sau về sau nữa.

Tòa án tỉnh Bắc-ninh (Bắc-kỳ) họp lại, do quan Toam-bien Grandjean chủ tọa, đã lên án chém tử phạm vụ giết chết Phó-viên « Báo Đông-Pháp » ở Hanoi. Còn 6 người có liên-can vào vụ ấy nữa thì đều bị phạt tù cả.

Hồi 6 giờ sáng ngày 28 Juin, đức vua Moalvong, quan Toàn-quyền Pasquier, và các quan đã lên xe lửa tại Nam-vang đi về Pursat để làm lễ khánh - thành con đường xe lửa mới ấy. Một ga đều chương đôn dẹp vệ, thiên hạ hùn lại xem đông vô số, và xe lửa đến có ngừng lại giây lát. Đến Pursat, sau khi đọc vua và các quan đi viếng mộ vua, hàng xe lửa có thiết tiệc đãi đáng rất long trọng.

Quan Toàn-quyền và các quan cũng có đi viếng con đường xe lửa mới làm tại Muecolborey, và có lễ hội trong năm này sẽ làm xong hết.

Có lễ chiếu hua này quan Toàn-quyền sẽ trở về đến Saigon.

HƯỚNG-ĐẠO-ĐOÀN

(Tiếp theo trường nhứt)

Nam-kỳ có nhiều đoàn Hướng-đạo, nên vừa đây đã cùng với ông Huỳnh-văn-Chính Tự-Do ban với Ban Trị-sự Tổng-cước thể-thao Annam lập một ban Hướng-đạo tại Tổng-cước.

Mục-dịch của ban Hướng-đạo này là để gây lập và duy-dắt các bạn thanh-niên về đức-dục, thể-dục và sự thực-nghiem (sau này tôi sẽ có dịp nói rõ ràng về mục - dịch Hướng-đạo).

Trong đoàn Hướng - đạo không phân biệt tôn giáo, giai-cấp hoặc bô-đề-đang nào, nên ai cũng có thể vào đoàn Hướng-đạo được, miễn là có đủ những thể-lệ sau này:

1) Phải ít ra cũng 8 tuổi;
2) Phải là người có hạnh-khiêm-lối;
3) Phải có giấy phép của cha mẹ cho vào Đoàn (cho những người dưới 18 tuổi);
4) Phải là người khỏe-mạnh;
5) Phải biết lòng với Đoàn và chịu khó học-tập.

Dur các thể lệ trên này, lại còn phải qua thời kỳ tập-sư một tháng (kể từ ngày xin vào) phải học tập để thi lên chức tân-quân, và sau khi trúng tuyển rồi, nếu được hội-dồng Danh-Nghĩa (Cour d'honneur) công-nhận thời lúc đó mới được Đoàn nhận là Hướng-đạo-quân.

Trong ban Hướng-đạo sẽ chia ra làm ba hạng:

1) Hạng nhỏ (louveteau) từ 8 đến 11 tuổi;
2) Hạng lớn (éclaireur) từ 12 đến 18 tuổi;
3) Hạng lớn (éclaireur aîné) từ 19 trở lên.

Hiện nay vì chưa có Đoàn Trưởng (Chef) cho hạng nhỏ và hạng lớn, nên Đoàn Hướng-đạo Saigon chỉ nhận những người nào muốn vào hạng lớn (éclaireur) mà thôi, còn hai hạng kia sau này mới nhận.

Tuy vậy trước khi vào hạng lớn (éclaireur aîné) người ta có thể lấy qua hạng nhỏ đã, vì vậy mà chúng tôi cũng nhận những người từ 19 cho đến 25 tuổi là cũng vào hạng éclaireur để sau này sẽ sang hạng éclaireur aîné.

Trước khi vào đoàn Hướng-đạo anh em thiếu-niên ta cũng nên biết Hướng-đạo-quân là gì, nhập Đoàn lịch-lý ra sao và công-độc chương-trình sẽ có những gì?

Hướng-đạo-quân là người thiếu-niên biết đem đức-thời-giáo nhào rồi của mình để tự gây lấy cái sinh-thú riêng, là người biết cùng các bạn tới đi chơi ra những cuộc chơi thú vị để học cho biết muốn vậy, để trở nên người đủ tư-cách làm mọi việc để giúp đỡ mọi người cần đến mình và luyện tập cho thân thể được khỏe-mạnh.

Tại sao nên vào đoàn Hướng-đạo? Vì nhập đoàn rồi, nhờ công luyện tập ta sẽ trở nên người khỏe-mạnh, giải-sức. Ta sẽ được chơi đùa những cuộc đi chơi xa, lúc lúc vui, khi trò náo, lúc lúc vui, rồi tới đến cùng nhau chúng ta dưới những lều trại, mùa hè chuyển từ trước ngọ « lửa Thần », còn mùa đông thì chơi khác mà làm cho ta không còn cho ngày nghỉ ngày lễ của ta là buồn rầu hoặc tiền-thả một cách vô vị nữa. Trong đoàn ta sẽ gặp được những người đồng-cư, những bạn rất thân-thiết họ sẽ yêu mến ta như anh em ruột thịt vậy.

Vào Đoàn Hướng-đạo ta sẽ trở nên một người thao-tiêu việc trong Đoàn ta phải tập thể-lập như con lấy mà ăn, làm lễ lạy mà ngủ, nấu và lấy những chỗ quây áo rách; và lại còn tập bơi lội, tập leo trèo, tập tập cầu, đóng bè, tập um đường tìm lối ban đêm bằng những ngôi sao, ban ngày bằng ngọn gió mà chẳng cần phải nói ai, rồi ta lại còn có thể mà có ích cho người khác nữa.

Những tấm hình của anh em hướng-đạo ngoại Bắc-hiện có hay tại hiệu Nguyễn-văn-Trần đường Bonnard, ai đến xem cũng được.

Ta cũng có thể trở nên một người có lòng bác-ái, có tính hào-hiệp nữa, vì theo luật hướng-đạo mỗi ngày ta phải làm một việc thiện như: dắt một người đi qua đường, dắt giùm một cái xe nặng lên gờ, nhường chỗ ngồi cho một ông già hay một người đau-bà, cho kẻ khó một đồng xu, v... Ở trong Đoàn ta đã học bơi-lội ta học xông vào trong nhà đang bị cháy bị khói, ta đã học mọi cách cứu người bị nạn, thời trong tuổi đời ta, ta sẽ có nhiều dịp tỏ ra là người nghĩa-hiệp.

Mấy điều sơ lược về mục-dịch hướng-đạo tôi kể trên đây anh em đã đọc, đã hiểu, vậy anh em nên vào Đoàn Hướng-đạo. Vào Đoàn Hướng-đạo, theo luật hướng-đạo, sau này nhờ ở những chỗ: có lòng bác-ái, tính linh-hồn, nhiều nghị-lực, tình - anh, mau lẹ, khéo léo, mà anh em sẽ trở nên những người thiếu-niên có đủ tư-cách làm dân, có ích-lợi cho quốc-gia xã-hội.

Tình thân và bi - vọng của một nước là ở bạn thiếu-niên, nước chẳng những là cần có nhiều người học rộng tài cao mà lại còn cần những người có khỏe-mạnh, có lòng dũng-cảm, có trí-quá-quyết và thao-việc nữa.

Vào Đoàn rồi, có gì bỏ bước anh em không? Vậy có:

a) theo bản tôn chỉ hướng-đạo sau này:

1) người hướng-đạo tuổi đời lấy lòng tự tin của mình làm vinh-hào;

2) người hướng - đạo là người con yêu-qui của nhà, người dân trung thành của nước;

3) bản phận của người hướng đạo bắt đầu từ nhà mà ra.

b) theo luật hướng-đạo mà phải:

1) Nhứt ngôn;

2) Trung-tín, vì nghĩa;

3) Giúp ích cho người và mỗi ngày làm một việc thiện;

4) Là bạn của mọi người và là anh em của tất cả hướng đạo quân khác;

5) Lịch-thiệp, tôn trọng tư-tưởng và tin tưởng của mọi người;

6) Thương yêu các giống vật;

7) Biết vâng lời;

8) Lúc nào cũng vui-tinh;

9) Siêng năng, cần-kiểm và qui-trong tiền của người khác;

10) Trong sạch từ mình, từ-tướng, lời nói cho đến công việc làm.

c) theo lời tuyên-thệ mà phải:

1) Trung thành với Tổ-Quốc;

2) Giúp ích cho mọi người;

3) Tuân theo luật hướng-đạo.

Nếu mấy đồng trên này đã được anh em thiếu-niên đã vâng, thời tôi rất mong rằng anh em sẽ vui lòng vào Đoàn Hướng-đạo.

Muốn vào ban Hướng-đạo của Tổng-cước, xin anh em thể-lệ của nó ở trên và xin viết thư cho ông Huỳnh-văn-Chính, Phó-Hội-trưởng Tổng-cước, 3 Place du Théâtre Saigon, hoặc xin mời lại nhà tôi nói chuyện (107 rue Rousselle - gần Hắc-kao), trong xin các bạn nhớ cho rằng bắt đầu từ 6 Juillet trở đi chúng tôi mới nhận, vì hiện nay hai Hội trên đang học tập đồ-dạng.

Những tấm hình của anh em hướng-đạo ngoại Bắc-hiện có hay tại hiệu Nguyễn-văn-Trần đường Bonnard, ai đến xem cũng được.

TRẦN-VĂN-KHẮC
107 đường Rousselle
-SAIGON-

P. N. T. V. từ trường

nhứt đến trường tư.

trường nào cũng có

bài hay, chuyển lại, tin

tức quan-hệ đáng đọc

đáng xem cả.